

ПРОБЛЕМИ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Геращенко І.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Планування на підприємстві бере свій початок з останньої чверті XIX ст. Воно було пов'язано зі спробами дослідників виявити майбутні тенденції виробництва основних продуктів на основі аналізу поведінки перебували в їх розпорядженні статистичних даних. Головними методами планування тоді були експертні оцінки та проста екстраполяція. Потужним поштовхом у розвитку прогнозування і планування за кордоном з'явився криза 1929-1933 рр., змусила шукати шляхи виходу з нього. Сьогодні при плануванні на підприємстві для США характерно стратегічне планування, суть якого полягає у виборі головних пріоритетів розвитку національної економіки, провідну роль у реалізації яких відіграє держава. Стратегічне планування охоплює розробку стратегічних планів. Основою японського бізнесу є планомірність, тобто всі дії будь-якого підприємства обов'язково здійснюються за суворим планом. Всяка дія включає три операції: планування, сама дія і контроль. Планування в Японії прийнято називати адаптивним. У Південній Кореї широке поширення отримало державне планування, яке бере початок в 1954р., іменоване планом Натана, із залученням експертів ООН.

З метою покращення системи планування на підприємстві пропонується: введення законодавства, що зобов'язує підприємства до планування; підвищення мотивації персоналу до виконання плану; проведення тренінгів по досягненню кращих результатів виконання плану; використання зарубіжного досвіду при складанні плану; навчання персоналу, у рамках підвищення кваліфікації. У вітчизняній практиці управління підприємствами стратегічне планування застосовується рідко. Однак у промисловості розвинених країн воно стає скоріше правилом, ніж винятком. Поряд з перевагами стратегічне планування має ряд недоліків, які обмежують сферу його застосування, позбавляють його універсальності у вирішенні будь-яких господарських завдань.

Висока ступінь ризику в плануванні може бути пояснена тими областями виробничо-господарської діяльності, в яких приймаються рішення щодо виробленої продукції, напрямки вкладень коштів, нові можливості здійснення бізнесу і т. п. Стратегічне планування повинно бути доповнено механізмами реалізації стратегічного плану, тобто ефект може дати не планування, а стратегічне управління, ядром якого є стратегічне планування. А це передбачає, в першу чергу, створення на підприємстві організаційної культури, що дозволяє реалізувати стратегію, системи мотивації праці, гнучкої організації управління і т. п. В цьому відношенні планування на підприємстві — не панацея від всіх управлінських хвороб, а всього лише один із засобів.